

ROMÂNIA
TRIBUNALUL SPECIALIZAT MUREȘ

Dosar nr. 11035/320/2017*

-FORMĂ ANONIMIZATĂ-

ÎNCHEIERE

Camera de consiliu din data de 12 februarie 2019

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE-

JUDECĂTOR- ...

GREFIER- ...

Pe rol se află soluționarea apelului formulat de apelanta-reclamantă ... în contradictoriu cu intimatul-pârât ..., împotriva sentinței civile nr. 7972/21.12.2017, pronunțată de Judecătoria Târgu-Mureș în dosarul nr. 11035/320/2017.

La apelul nominal se constată lipsa părților.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează instanței că acest termen de judecată a fost stabilit pentru a da posibilitate părților să expună un punct de vedere cu privire la îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv chestiunea de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, în concret în măsura în care limitele impuse de art. 478 din Codul de procedură civilă, care reglementează limitele devoluțiunii determinate de exercitarea apelului, interferează sau nu cu posibilitatea transmiterii calității procesuale active în virtutea unei convenții de natura cesiunii de creanță asimilată contractului de vânzare.

La data de 11.02.2018 apelanta ... a depus la dosar un punct de vedere cu privire la îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Instanța în temeiul art. 482 coroborat cu art. 244 din Codul procedură civilă constată încheiată cercetarea judecătorească.

În temeiul art. 482 coroborat cu art. 394 din Codul procedură civilă având în vedere că au fost lămurite toate împrejurările de fapt și temeiurile de drept ale cauzei, instanța închide dezbaterile, cu reținerea cauzei spre deliberare.

INSTANȚA

În baza art. 396 Cod procedură civilă, din lipsă de timp pentru deliberare, va amâna pronunțarea în cauză pe data de 26 februarie 2019, soluția urmând a fi pusă la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, potrivit art. 396 pct. 2 Cod procedură civilă.

Târgu Mureș, str. Bolyai, nr. 2, județul Mureș, cod poștal 540069

Tel: 0265 - 262010 Fax: 0265 - 311827

E-mail: tr-mures-comercial@just.ro

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În baza art. 396 Cod procedură civilă, din lipsă de timp pentru deliberare, amână pronunțarea în cauză pe data de 26 februarie 2019, soluția urmând a fi pusă la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, potrivit art. 396 pct. 2 Cod procedură civilă.
Pronunțată în ședința publică de la 12 februarie 2019.

Președinte,

...

Judecător,

...

Grefier,

...

ROMÂNIA
TRIBUNALUL SPECIALIZAT MUREȘ

Dosar nr. 11035/320/2017*

-FORMA ANONIMIZATĂ-

ÎNCHEIERE

Camera de consiliu din data de 26 februarie 2019

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE- ...

JUDECĂTOR- ...

GREFIER- Ioana Bâra-Marc

Pe rol se află soluționarea apelului formulat de apelanta-reclamantă ... în contradictoriu cu intimatul-pârât ..., împotriva sentinței civile nr. 7972/21.12.2017, pronunțată de Judecătoria Târgu-Mureș în dosarul nr. 11035/320/2017.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au fost consemnate în încheierea de ședință din 12 februarie 2019, dată la care instanța a amânat pronunțarea pentru astăzi, încheierea respectivă făcând parte integrantă din prezenta hotărâre.

INSTANȚA

Din lipsă de timp pentru deliberare, va amâna pronunțarea în cauză pe data de 04 martie 2019, soluția urmând a fi pusă la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, potrivit art. 396 pct. 2 Cod procedură civilă.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În baza art. 396 Cod procedură civilă, din lipsă de timp pentru deliberare, amână pronunțarea în cauză pe data de 04 martie 2019, soluția urmând a fi pusă la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, potrivit art. 396 pct. 2 Cod procedură civilă.

Pronunțată în ședința publică de la 26 februarie 2019.

Președinte,

...

Judecător,

...

Grefier,

...

Târgu Mureș, str. Bolyai, nr. 2, județul Mureș, cod poștal 540069
Tel: 0265 - 262010 Fax: 0265 - 311827
E-mail: tr-mures-comercial@just.ro

ROMÂNIA
TRIBUNALUL SPECIALIZAT MUREȘ

Dosar nr. 11035/320/2017*

- FORMĂ ANONIMIZATĂ -

ÎNCHEIERE

Camera de consiliu din data de 04 martie 2019

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE-

JUDECĂTOR-

GREFIER-

Pe rol se află soluționarea apelului formulat de apelanta-reclamantă în contradictoriu cu intimatul-pârât, împotriva sentinței civile nr., pronunțată de Judecătoria Târgu-Mureș în dosarul nr. 11035/320/2017*.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au fost consemnate în încheierea de ședință din 12 februarie 2019, dată la care instanța a amânat pronunțarea pentru data de 26 februarie și ulterior pentru astăzi, încheierile respective făcând parte integrantă din prezenta hotărâre.

TRIBUNALUL,

Analizând lucrările dosarului, cu privire la admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile art. 519 Cod procedură civilă, instanța reține că sunt îndeplinite condițiile pentru considerentele care urmează

1. Analiza condițiilor prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă:

Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă: „*Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.*”.

Din cuprinsul acestui articol se desprind condițiile de admisibilitate după cum urmează:

a) Soluționarea cauzei în ultimă instanță

Târgu Mureș, str. Bolyai, nr. 2, județul Mureș, cod poștal 540069

Tel: 0265 - 262010 Fax: 0265 - 311827

E-mail: tr-mures-comercial@just.ro

Această condiție este în mod evident îndeplinită în prezentul litigiu având în vedere faptul că obiectul în reprezintă soluționarea cererii de apel împotriva sentinței nr. pronunțată de Judecătoria Târgu-Mureș în dosarul cu nr. în procedura cererii de valoare redusă.

Potrivit dispozițiilor art. 1033 alin. 1 din Codul de procedură civilă hotărârea pronunțată în procedura cererii de valoare redusă este supusă numai apelului, prin urmare Tribunalul Specializat Mureș este investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță.

b) Chestiunea de drept este relevantă pentru soluționarea pe fond a cauzei

Cât privește relevanța chestiunii de drept invocate, este opinia tribunalului că modul de soluționarea al apelului este determinat în mod neechivoc de lămurirea modului în care se aplică dispozițiile art. 38 -39 din Codul de procedură civilă și de efectele concrete pe care pe pot produce aceste dispoziții în raport de situația de fapt concretă din cauză.

Pe de-o parte se poate observa că faptul că dispozițiile art. 38-39 Cod procedură civilă abordează problema transmisiunii calității procesuale în cursul judecătii, statuând cu caracter de principiu faptul că este posibilă transmiterea calității procesuale dar în același timp, transmiterea dreptului litigios prin acte între vii cu titlu particular, în cursul procesului, nu afectează continuarea judecătii între părțile inițiale, fiind ulterior particularizată situația succesorului cu titlu particular.

În concret, de modul de interpretare a dispozițiilor legale mai sus menționate depinde soluționarea fondului apelului, fiind necesară stabilirea calității procesuale a apelantei pentru însăși primirea apelului.

Soluționarea pe fond a apelului este condiționată de primirea însăși a apelului, iar acest aspect este direct influențat de stabilirea existenței sau nu a calității procesuale a apelantei – tocmai chestiunea de drept a cărei interpretare se solicită a fi dezlegată.

Tribunalul consideră ca atare îndeplinită această condiție, luând în considerare inclusiv opinia Înaltei Curți de Casație și Justiție exprimată în cuprinsul hotărârilor precedente date în dezlegări a unor chestiuni de drept, și anume, aceasta a subliniind „ - *chestiunea de drept să fie esențială, în sensul că de lămurirea ei să depindă soluționarea pe fond a cauzei; noțiunea de "soluționare pe fond" trebuie înțeleasă în sens larg, incluzând nu numai problemele de drept material, ci și pe cele de drept procesual, cu condiția ca de rezolvarea acestora să depindă soluționarea pe fond a cauzei (Decizia nr. 43/2016 din 21 noiembrie 2016 publicată în Monitorul Oficial nr. 107 din 7 februarie 2017, paragraf 38).*

Această condiție a fost analizată extins în cuprinsul Deciziei nr. 1/2013 din 18 noiembrie 2013 publicată în Monitorul Oficial nr. 43 din 20 ianuarie 2014, în cadrul căreia ÎCCJ a considerat că cerința relevanței față de soluționarea cauzei pe fond nu este îndeplinită.

Astfel, pe scurt, deși s-a consacrat admisibilitatea supunerii interpretării atât a dispozițiilor de drept material, cât și a celor de drept procesual, Înalta Curte a subliniat importanța legăturii strânse dintre chestiunea de drept ce face obiectul sesizării și pretenția concretă dedusă judecătii instanțelor care realizează o judecată pe fond a cauzei, în așa fel încât interpretarea pe care o va da instanța supremă să producă consecințe juridice de natură să determine soluționarea pe fond a cauzei.

În opinia tribunalului, față de situația de fapt dedusă judecătii în prezenta cauză, rezultă cu precădere îndeplinirea acestor cerințe.

- c) **Chestiunea de drept este nouă**, în sensul că asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare

În ceea ce privește cerința noutății, tribunalul constată că asupra acestei chestiuni de drept Înalta Curte nu a emis o statuare precedentă cu forță obligatorie pentru instanțele de judecată, nici ca urmare ba parcurgerii procedurii prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă și nici nu a emis o hotărâre dată într-un recurs în interesul legii.

De altfel, chiar la nivelul acestei instanțe problema de drept legată de interpretarea dispozițiilor art. 38-39 Cod procedură civilă este una relativ nouă, ea fiind dedusă judecării cu precădere în cadrul jurisdicției de instanță de apel.

Problema de drept este atinsă tangențial, în diferite forme, fie drept critici de apel legate de modul în care prima instanță a făcut aplicarea dispozițiilor art. 39 alin. 2 Cod procedură civilă, fie prin intervenția cesionarului (succesor cu titlu particular) în judecarea apelului formulat de cedent (parte inițială la judecata în primă instanță), fie prin formularea apelului direct de către cesionarul care nu a participat la judecata în primă instanță.

Soluțiile juridice sunt diferite atât în ceea ce privește abordarea instanțelor de primă jurisdicție, cât și a instanței de control judiciar, însă, până în prezent, apare ca neîndeplinită condiția existenței unei practici judiciare divergente și suficient de cristalizate care să justifice activarea mecanismului prevăzut de dispozițiile art. 514 Cod procedură civilă, ci mai degrabă chestiunea de drept ar putea primi o interpretare unitară tocmai pe calea pronunțării unei dezlegări conform procedurii prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă.

2. Expunerea succintă a procesului

- *Situația de fapt*

La data de 29.08.2017, reclamanta a depus la Judecătoria Târgu-Mureș o cerere având ca obiect pretenții în contradictoriu cu pârâțul, urmând procedura cererii de valoare redusă, cerere înregistrată sub numărul de dosar 11035/320/2017.

La data de 21.12.2017, Judecătoria Târgu-Mureș a pronunțat sentința nr. , f. 68-69 dosar primă instanță, prin care a admis în parte cererea de valoare redusă promovată de

La data de 16.01.2018, f. 71 dosar primă instanță, hotărârea a fost comunicată către reclamanta, la sediul indicat al, prezumtiv reprezentantului său în România.

În data de 09.02.2018, f. 2 dosar de apel, primește dată certă apelul depus de către, persoană juridică străină cu sediul în Malta, cererea fiind predată curierului în data de 08.02.2019, f. 26 dosar de apel.

Apelanta își indică același sediu în România și solicită comunicarea actelor de procedură la sediul, prezumția privind raporturile de reprezentare legală în virtutea dispozițiilor legale ale OUG nr. 50/2010 menținându-se.

În motivarea în fapt și în drept a apelului, indică faptul că este succesor cu titlu particular al și depune la dosar un contract de vânzare cumpărare creanțe semnat la datele de 07.12.2018, respectiv 12.12.2017, f. 15 dosar de apel, un extras AEGRM de înscriere a contractului de cesiune, menționându-se data cesiunii ca fiind 07.12.2018, în

care sunt enumerate creanțele presupus cedate, printre care și creanța deținută de împotriva pârâtului, f. 22 dosar de apel, respectiv o notificare de creanță din data de 11.12.2017, f. 24 dosar de apel, adresată pârâtului, în cuprinsul căruia se indică drept dată a cesiunii 07.12.2018, însă fără vreo dovadă a comunicării efective.

- *Dispozițiile de drept aplicabile*

Codul de procedură civilă

ART. 38 - Transmiterea calității procesuale

Calitatea de parte se poate transmite legal sau convențional, ca urmare a transmisiunii, în condițiile legii, a drepturilor ori situațiilor juridice deduse judecății.

ART. 39 - Situația procesuală a înstrăinătorului și a succesorilor săi

(1) Dacă în cursul procesului dreptul litigios este transmis prin acte între vii cu titlu particular, judecata va continua între părțile inițiale. Dacă însă transferul este făcut, în condițiile legii, prin acte cu titlu particular pentru cauză de moarte, judecata va continua cu succesorul universal ori cu titlu universal al autorului, după caz.

(2) În toate cazurile, succesorul cu titlu particular este obligat să intervină în cauză, dacă are cunoștință de existența procesului, sau poate să fie introdus în cauză, la cerere ori din oficiu. În acest caz, instanța va decide, după împrejurări și ținând seama de poziția celorlalte părți, dacă înstrăinătorul sau succesorul universal ori cu titlu universal al acestuia va rămâne sau, după caz, va fi scos din proces. Dacă înstrăinătorul sau, după caz, succesorul universal ori cu titlu universal al acestuia este scos din proces, judecata va continua numai cu succesorul cu titlu particular care va lua procedura în starea în care se află la momentul la care acesta a intervenit sau a fost introdus în cauză.

(3) Hotărârea pronunțată contra înstrăinătorului sau succesorului universal ori cu titlu universal al acestuia, după caz, va produce de drept efecte și contra succesorului cu titlu particular și va fi întotdeauna opozabilă acestuia din urmă, cu excepția cazurilor în care a dobândit dreptul cu bună-credință și nu mai poate fi evins, potrivit legii, de către adevăratul titular.

ART. 458 - Subiectele căilor de atac

Căile de atac pot fi exercitate numai de părțile aflate în proces care justifică un interes, în afară de cazul în care, potrivit legii, acest drept îl au și alte organe sau persoane.

ART. 478 - Limitele efectului devolutiv determinate de ceea ce s-a supus judecății la prima instanță

(1) Prin apel nu se poate schimba cadrul procesual stabilit în fața primei instanțe. (2) (...)

(3) În apel nu se poate schimba calitatea părților, cauza sau obiectul cererii de chemare în judecată și nici nu se pot formula pretenții noi.

(4) (5) (...)

3. Doctrină

Doctrina identificată în materia interpretării dispozițiilor legate de transmisiunea calității procesuale este în sensul în care prevederile art. 39 alin. 2 Cod procedură civilă se aplică în mod nemijlocit, fără distincție în funcție de faza judecătii în primă instanță sau în cale de atac, ca o instituție *sui generis* și că folosirea de către legiuitor a noțiunii de „*va interveni*” cu referire la conduita subdobânditorului cu titlu particular nu poate fi interpretată ca trimitând la instituțiile ce reglementează participarea altor persoane la judecată (art. 61 și următoarele Cod procedură civilă).

Astfel, potrivit unei păreri: „*Intervenția subdobânditorului cu titlu particular, despre care face vorbire art. 39 alin. 2 din Codul de procedură civilă, nu este o formă de intervenție voluntară, în sensul dispozițiilor art. 61-67 Cod procedură civilă. În cazul transmiterii calității procesuale prin acte juridice cu titlu particular, intervenția subdobânditorului este făcută în scopul de a stabili dacă acesta îl va înlocui sau nu în proces pe înstrăinător sau, după caz, pe succesorul universal sau pe succesorii cu titlu universal ai acestuia*”. (Drept procesual civil, G. Boroș, M. Stancu, Editura Hamangiu 2015, f. 43, nota de subsol 2).

Într-o altă opinie similară: „*Cererea de introducere în cauză a succesorului cu titlu particular, independent dacă este formulată de către acesta sau de către părți, nu urmează regimul juridic al cererilor de intervenție, din moment ce efectele juridice produse în temeiul acestora sunt distincte. În timp ce, în cazul intervenției voluntare principale, instanța este investită cu o nouă pretenție, în ipoteza cererii de introducere în proces a succesorului cu titlu particular, el preia, în principiu, poziția procesuală a înstrăinătorului, cadrul procesual nesuferind o lărgire sub aspectul obiectului. De asemenea, în ipoteza cererii de chemare în judecată a altor persoane care ar putea pretinde aceleași drepturi ca și reclamantul, între intervenientul forțat și reclamant există o contrarietate de interese, dreptul subiectiv civil disputat putând aparține numai unuia dintre aceștia, în timp ce între succesorul cu titlu particular și înstrăinător nu există un asemenea conflict. Totodată, introducerea în cauză, din oficiu, de către instanță a succesorului cu titlu particular reprezintă una dintre ipotezele la care face trimitere art. 78 alin. (1) NCPC, care vizează cazurile expres prevăzute de lege când judecătorul dispune, din oficiu, introducerea în cauză a altor persoane. După introducerea în proces a succesorului cu titlu particular, instanța va decide dacă înstrăinătorul sau, în cazul decesului acestuia, succesorul său universal ori cu titlu universal va rămâne sau va fi scos din proces, avându-se în vedere împrejurările cauzei (valabilitatea înstrăinării etc.) și poziția procesuală a celorlalte părți exprimată în acest sens (de opoziție sau de recunoaștere a înstrăinării). Totodată, apreciem că scoaterea din proces a înstrăinătorului sau a succesorului său universal sau cu titlu universal operează în temeiul transmisiunii calității procesuale, iar nu ca urmare a admiterii excepției lipsei calității procesuale active sau pasive, după caz. Dacă înstrăinătorul sau, după caz, succesorul universal ori cu titlu universal al acestuia este scos din proces, judecata va continua numai cu succesorul cu titlu particular, care va lua procedura în starea în care se află la momentul la care acesta a intervenit sau a fost introdus în cauză, existând posibilitatea să obțină recunoașterea unor drepturi prin hotărârea judecătorească sau, dimpotrivă, să fie obligat prin aceasta.*” (Noul Cod de procedură civilă, Comentarii pe articole, ediția a 2-a revizuită și adăugită, Hamangiu 2016, G. Boroș, Octavia Spineanu Matei, etc, pg. 127-128).

O a treia opinie exprimată în același sens: .

„Introducerea în cauză a succesoriului cu titlu particular nu se identifică cu niciuna din formele de intervenție a terților în proces. Ea reprezintă o instituție juridică aparte, reprezentând mijlocul procesual prin care se pune în discuție transmiterea calității procesuale active sau pasive a înstrăinătorului. Din aceasta decurg unele consecințe:

1. instanța nu se pronunță asupra admisibilității în principiu a cererii, ci citează numai pe cel indicat drept succesori cu titlu particular;
2. introducerea în cauză poate interveni în orice moment al procesului, inclusiv în căile de atac, deoarece nu presupune modificarea cererii de chemare în judecată;
3. dobânditorul cu titlu particular, introdus în cauză, nu datorează o taxă judiciară de timbru distinctă de înstrăinător, obiectul procesului rămânând neschimbat;

Nici partea care a formulat cerere de introducere în cauză a dobânditorului cu titlu particular nu datorează taxă judiciară de timbru pentru această cerere, deoarece din perspectiva acesteia, cererea nu reprezintă decât un incident procedural care pune în discuție cadrul procesual sub aspectul părților, fără implicații în ce privește obiectul procesului.” (Câteva reflecții cu privire la soluțiile din doctrină și jurisprudență privind unele probleme ivite în aplicarea NCPC, 05.06.2014 | Traian-Cornel BRICIU, Viorel Mihai CIOBANU, <https://www.juridice.ro/325265/cateva-reflectii-cu-privire-la-solutiile-din-doctrina-si-jurisprudenta-privind-unele-probleme-ivite-in-aplicarea-ncpc.html>).

4. Practică judiciară a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Constituționale.

Nu au fost identificate decizii relevante cu privire la problema de drept semnalată, la nivelul ÎCCJ, a Curții Constituționale, respectiv nici jurisprudență CEDO sau CJUE.

5. Practica judiciară

Cât privește modul în care instanțele competente teritorial pe raza județului Mureș au interpretat dispozițiile legale ce reglementează transmisiunea calității procesuale prin acte juridice între vii cu titlu particular, s-au identificat mai multe soluții adaptate diferitelor situații de fapt ivite în practică.

Astfel, cu titlu de exemplu:

- În dosare în care chestiunea de drept pentru care se solicită interpretarea se grefează pe o situație de fapt identică (în sensul că cesiunea a avut loc înainte de pronunțarea primei instanțe), Tribunalul Specializat Mureș a pronunțat două tipuri de soluții:
 - a) Soluționarea apelului s-a făcut ca atare, fără vreo mențiune cu privire la împrejurarea transmiterii calității procesuale: dosar nr. soluționat de Tribunalul Specializat Mureș prin decizia nr. (nemotivată la data prezentei)
 - b) Respingerea apelului formulat direct de către cesionarul - succesori cu titlu particular al reclamantei inițiale ca fiind formulat de o persoană lipsită de calitate procesuală activă motivându-se în esență că transmisiunea calității procesuale a avut loc în timp ce încă se derula judecata în fața primei

instanțe, astfel că intervin dispozițiile art. 458 Cod procedură civilă care limitează calitatea celor ce pot formula apel la părțile litigiului din primă instanță, menționând totodată că interpretarea ar fi fost alta în situația în care transmisiunea calității procesuale s-ar fi efectuat ulterior pronunțării sentinței de către prima instanță: dosar cu nr. soluționat de Tribunalul Specializat Mureș prin decizia nr.

- În dosare în care situația de fapt diferă față de prezentul litigiu însă care la rândul lor au pus probleme legate de modul de interpretare a dispozițiilor art. 38-39 Cod procedură civilă, se rețin următoarele două exemple:

- a) În dosarul cu nr. având ca obiect contestația instituției de credit la notificarea de dare în plată conform art. 5 din Legea nr. 77/2016, Judecătoria Târgu-Mureș a admis prin încheiere de ședință cererea intimajilor persoane fizice formulată în cursul judecății și întemeiată pe dispozițiile art. 68 Cod procedură civilă (chemarea în judecată a altei persoane) astfel că a introdus în cauză în calitate de intervenient cesionara, soluția adoptată fiind menținută de Tribunalul Specializat Mureș prin decizia nr. pronunțată în dosarul cu nr. - deci s-a considerat admisibil ca problema transmisiunii calității procesuale pasive să fie analizată nu ca instituție de sine stătătoare ci prin mijlocirea unei forme de intervenții care permit participarea altor persoane decât părțile inițiale la judecata cauzei
- b) În dosarul cu nr. s-a soluționat apelul împotriva Încheierii civile nr. de Judecătoria Târgu-Mureș în dosarul cu nr. în soluționarea unei contestație la contestație. Apelul inițial a fost formulat de apelanta creditoare care a avut calitatea de intimată în dosarul de fond, însă ulterior formulării acestuia și răspunzând primei adrese de regularizare a cererii de apel prin care se stabilea obligația de timbrare a apelului, a subliniat că înțelege să formuleze în cadrul apelului o cerere de intervenție întemeiată direct pe dispozițiile art. 38 din Codul de procedură civilă având în vedere transmiterea calității procesuale a prin cesiunea creanței ulterior exercitării apelului.

La termenul din 17.07.2018, Tribunalul Specializat Mureș a calificat cererea de intervenție formulată de drept intervenție principală accesorie în interesul apelantului, interpretând că art. 38 din Codul de procedură civilă nu poate fi aplicat înafara textelor specifice ale art. 61 și următoarele Cod procedură civilă. Astfel, deși în sine transmiterea calității procesuale intervivos este permisă cu titlu general, aplicabilitatea acestei instituții cunoaște limitele impuse de celelalte dispoziții procedurale speciale și imperative, ca atare, reglementările specifice apelului, cele referitoare la devoluțiunea admisă de către această cale de atac, impun cu titlu de ordine publică interdicția de a schimba obiectul și calitatea părților. Prin urmare valorificarea unei eventuale transmișii a calității procesuale este recunoscută de către instanță prin acordarea cesionarului care intervine în proces calitatea de intervenient accesoriu (formă de intervenție permisă în apel). Drepturile părților

decurgând în raporturile materiale legate de cesiunea de creanță rămân neschimbate, acestora li se aplică relativitatea efectelor actelor juridice.

Cât privește practica altor instanțe din țară, prezentul complet nu are la cunoștință despre existența sau nu a unei practici divergente.

6. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept

La data de 11.02.2019, apelanta a depus la dosarul de apel punctul de vedere cu privire la chestiunea de drept asupra căreia se solicită interpretarea instanței supreme.

În esență, apelanta a argumentat că urmare a transmiterii ce a operat pe cale convențională la nivelul raporturilor de drept substanțial intervine o schimbare și în planul dreptului procesual, pentru că acesta din urmă nu poate fi decât o reflectare a celui dintâi.

Astfel, ca urmare a cesiunii, creditorul inițial (.....) a pierdut calitatea procesuală astfel că promovarea unui eventual apel de către acesta ar fi fost nul.

7. Punctul de vedere al completului de judecată

Problema supusă analizei este mecanismul reglementat de dispozițiile art. 39 alin. 2 Cod procedură civilă, atunci când se supune analizei judecătorului o situație de transmitere a calității procesuale și măsurile ce se impun a fi luate.

În primul rând, se impune a clarifica ipoteza de lucru strict raportat la cauza dedusă judecății și maniera în care diferitele interpretări ale dispozițiilor legale incidente pot determina soluționarea fondului cauzei:

- Părțile litigiului în primă instanță au fost și
- Pronunțarea hotărârii s-a făcut în 21.12.2018
- Comunicarea hotărârii către s-a făcut la data de 16.01.2019
- Anterior pronunțării hotărârii, la data de 07.12.2018/12.12.2018 a avut loc o cesiune de creanță în planul dreptului material, astfel că titularul creanței deținute împotriva pârâtului se invocă a fi
- În termenul de apel de 30 de zile de la comunicarea sentinței din primă instanță, noul cesionar depune apel împotriva acesteia, la data de 08.02.2019, justificându-și calitatea procesuală în raport de dobândirea calității de titular al dreptului subiectiv invocat
- În speță se pune problema analizării dispozițiilor legate de transmiterea calității procesuale prin acte juridice între vii cu titlu particular, acordând o atenție deosebită dispozițiilor art. 458 Cod procedură civilă aplicabil judecății în apel
- Totodată, interpretarea ce urmează a se da prevederilor art. 38-39 Cod procedură civilă, ar trebuie să în măsură să clarifice și alte ipoteze decât cele deduse judecății în prezenta cauză

În prealabil exprimării opiniei, instanța consideră oportună efectuarea unei analize a dispozițiilor legale aplicabile.

Astfel, în primul rând, consider că un prim punct de pornire îl reprezintă definiția noțiunii de calitate procesuală, potrivit art. 36: „*Calitatea procesuală rezultă din*

identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecății”

Potrivit acestei definiții, în acord cu doctrina și jurisprudența constantă, se admite că din punct de vedere procedural, calitatea procesuală reprezintă o transpunere în plan procesual a raportului de drept material.

În acest context, dispozițiile art. 38 Cod procedură civilă stabilesc: „ *Calitatea de parte se poate transmite legal sau convențional, ca urmare a transmisiunii, în condițiile legii, a drepturilor ori situațiilor juridice deduse judecății.*”

Deci transmiterea calității procesuale (indiferent dacă ea este activă sau pasivă) se analizează drept o consecință firească a unui transfer de drepturi care a avut loc anterior în planul dreptului material. Un asemenea transfer operează într-un cadru normativ în care drepturile și obligațiile părților sunt reglementate de norme de ordine privată, astfel că părțile beneficiază de o marjă apreciere rezonabilă în configurarea raporturilor juridice dintre ele, fiind limitate de principiul general stabilit de art. 11 Cod civil, în sensul că limitele cu privire la care părțile nu pot deroga sunt cele impuse de normele de ordine publică și bunurile moravuri.

Potrivit art. 39 Cod procedură civilă, regula o reprezintă cea stabilită de alin. 1: „ *Dacă în cursul procesului dreptul litigios este transmis prin acte între vii cu titlu particular, judecata va continua între părțile inițiale*”.

În limitele acestei reguli generale, dispozițiile art. 39 alin. 2 Cod procedură civilă stabilesc o serie de particularități:

- Obligativitatea instituită în sarcina dobânditorului de a interveni în proces
- Posibilitatea introducerii sale din oficiu de către instanță
- Posibilitatea eliminării din proces a înstrăinătorului
- Opozabilitatea hotărârii față de dobânditor, indiferent dacă intervine sau nu, cu excepția cazurilor în care a dobândit dreptul cu bună-credință și nu mai poate fi evins, potrivit legii, de către adevăratul titular.

Termenii folosiți de legiuitori sunt echivoci, iar acest lucru dă naștere unor interpretări diferite.

Într-o primă opinie, se pornește de la faptul că dispozițiile art. 39 alin. 1 teza I din Codul de procedură civilă stabilesc ca regulă faptul că în cazul în care intervine transmiterea dreptului litigios în cursul judecății (transferul dreptului material), judecata va continua între părțile inițiale.

Dispozițiile art. 39 alin. 2 Cod procedură civilă oferă totuși soluții pentru garantarea accesului la justiție al succesoriului cu titlu particular, însă acest acces nu poate fi considerat absolut. Dacă se poate afirma că transmiterea drepturilor sau a situațiilor juridice deduse judecății este supusă normelor de drept substanțial, care după cum s-a menționat anterior, sunt reglementate în mare parte de norme de drept care nu sunt imperative, în ceea ce privește litigiul declanșat, deducerea spre judecata unei instanțe a dreptului/situației juridice, determină incidența unor norme procesuale, printre care și cele de ordine publică, determinate de interesul unei bune administrări a justiției.

S-ar putea afirma că folosirea noțiunilor precum „este obligat să intervină”, respectiv „poate fi introdus la cerere sau din oficiu”, determină necesitatea de a se recurge la o metodă de interpretare sistematică a dispozițiilor de drept procesual, sens în care se poate observa că legiuitorul operează cu noțiuni de acest fel în capitolul dedicat participanților la proces, unde reglementează și participarea altor persoane decât părțile inițiale, cărora le permite accesarea formelor de intervenție (este vorba despre Cartea I – dispoziții generale, titlul II – părțile, secțiunea a 3-a – Alte persoane care pot lua parte la judecată).

Dispozițiile art. 39 alin. 2 se subsumează Titlului I – Acțiunea civilă, acesta nefiind un titlu care reglementează instituții de procedură aplicabile în litigiu. Astfel, de vreme ce forma de intervenție în litigiu a succesului cu titlu particular trebuie să se facă printr-un remediu de natură procesuală, s-ar putea interpreta că demersul său reprezintă o formă de acțiune civilă în sens larg (art. 29 Cod procedură civilă: *Acțiunea civilă este ansamblul mijloacelor procesuale prevăzute de lege pentru protecția dreptului subiectiv pretins de către una dintre părți sau a unei alte situații juridice, precum și pentru asigurarea apărării părților în proces*), care la rândul ei trebuie să îndeplinească toate condițiile reglementate de dispozițiile art. 32 alin. 1, iar printre acestea se numără calitatea procesuală, pe care succesul cu titlu particular o justifică în temeiul transmisiunii dreptului sau situației juridice deduse judecății.

Mai mult, interpretând intervenția terțului succesor cu titlu particular în proces printr-una din formele de la 61 și următoarele se permite exercitarea unui filtru de verificare de către instanță sub forma verificării admisibilității în principiu.

Interpretând art. 39 alin. 2 Cod procedură civilă în sens contrar și luând act de transmiterea calității procesuale direct, *ope legis*, se poate ajunge la stabilirea unor raporturi juridice între părți anihilându-se de exemplu o verificare proprie dreptului material (cea legată de îndeplinirea condițiilor de opozabilitate a cesiunii, spre exemplu).

Se pune problema în ce măsură aplicarea directă a art. 39 alin. Cod procedură civilă permite analiza pe fond a actului de drept material în temeiul căruia s-a ajuns la transmiterea calității procesuale.

În egală măsură problema eliminării din cadrul procesual a înstrăinătorului se poate dovedi incompatibilă cu instituțiile de drept material și reglementarea pe care o dau ele raporturilor juridice dintre părți (ce fel de apărări pot fi opuse, de către cine și față de cine: cazul cesiunilor de creanță și al preluărilor de datorie).

Transpunând în procesul civil problema transmisiunii calității procesuale prin mijlocirea unei forme de intervenție, nu afectează raporturile dintre înstrăinător și dobânditor pentru că nu se poate face abstracție, pe de-o parte de existența unor raporturi de drept material decurgând din transferul dreptului dedus judecății (spre exemplu într-o vânzare-cumpărare sau cesiune de creanță, părțile contractului de drept material au obligații de garanție și răspund pentru executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate, or, o conduită procesuală nediligentă într-un proces urmată de o eventuală pierdere sau diminuare a dreptului poate antrena răspunderea contractuală), iar pe de altă parte, opozabilitatea hotărârii este consacrată expres față de dobânditor.

Această interpretare ar urma să fie aplicabilă atât în judecata în fața primei instanțe, cât și în faza apelului, apreciind că în felul acesta sunt respectate dispozițiile art. 458 Cod procedură civilă (dispoziții de ordine publică), în sensul în care se reglementează că numai părțile aflate în proces pot exercita căile de atac.

Totodată vor fi respectate și prevederile de ordine publică ale art. 478 alin. 1 și 4 Cod procedură civilă, și anume limitele devolutive ale apelului și interdicția de a schimba cadrul procesual din primă instanță, de a schimba calitatea părților și interdicția de a formula pretenții noi.

Aceste limite ale devoluțiunii se interpretează în strânsă legătură cu voința legiuitorului de a limita formele de intervenție admisibile în apel la cererea de intervenție accesorie, respectiv principală însă numai cu acordul expres al părților, tocmai pentru a asigura respectarea unor norme de ordine publică.

Dacă transferul pe tărâmul dreptului material care justifică și transmiterea calității procesuale este unul de cele mai multe ori permis, nefiind expres interzis, consecințele sale pe plan procesual pot fi limitate pentru că și principiul disponibilității este la rândul lui limitat de normele de ordine publică.

Limitele aduse de apel devoluțiunii provocate în raport de ce s-a judecat în primă instanță vizează respectarea garanțiilor procesului civil, printre care previzibilitatea și exercitarea corespunzătoare a dreptului la apărare.

Cu alte cuvinte, dacă pe tărâmul dreptului material părțile pot da eficiență diferitelor acorduri dintre ele, pe tărâm procesual, efectele acordului lor rămân limitate pentru că în caz contrar problema transmiterii calității procesuale deși pornește de la a reprezenta doar un aspect al transmiterii dreptului litigios, dependentă și interconectată cu aceasta, ajunge să depășească problema de drept material inversând raportul de subordonarea în defavoarea acesteia din urmă.

Gestionarea efectivă a procesului civil (este adevărat declanșat la inițiativa părților) nu se supune în tot voinței acestora, anumite prerogative, cele de ordine publică, sunt ale instanței de judecată, iar o serie de aspecte țin exclusiv de felul în care părțile au înțeles să reglementeze raporturile juridice aferente transferului de drepturi pe tărâm material, ce obligații și-au asumat prin contractul de transfer legate de conservarea drepturilor supuse transmisiunii.

Într-o a doua opinie, în acord cu cea exprimată în doctrină, art. 39 alin. 2 Cod procedură civilă, reprezintă o instituție de sine stătătoare, *sui generis*, astfel că ori de câte ori intervine o transmisiune a calității procesuale prin acte juridice *intervivos*, convențională, este suficient ca succesorul cu titlu particular să aducă la cunoștința instanței această împrejurare și să solicite introducerea în proces, urmând ca instanța să decidă după caz dacă înstrăinătorul va fi menținut sau nu.

Dacă pentru judecata în primă instanță sau în apel (odată stabilit cadrul procesual), aparent nu s-ar perturba soluționarea cauzei prin faptul că s-ar lua act direct de transmisiunea procesuală fără mijlocirea unei forme de intervenție consacrate, analiza se complică atunci transmiterea calității procesuale este adusă la cunoștința instanței ulterior pronunțării soluției din primă instanță și până la exercitarea unui eventual apel sau chiar ulterior.

O astfel de situație este dedusă judecării în prezenta cauză: astfel după cum rezultă din înscrisurile depuse la dosar, transmiterea calității procesuale a avut loc anterior pronunțării și comunicării hotărârii primei instanțe fără a fi însă adusă la cunoștința judecătorei, astfel că cel care exercită apelul este chiar succesorul cu titlu particular.

Se pune deci problema dacă primirea unui asemenea apel ar contraveni dispozițiilor de ordine publică stabilite prin art. 458 Cod procedură civilă, în oglindă cu mecanismul reglementat de art. 39 alin. 2 care ține exclusiv de modul în care părțile înțeleg să își gestioneze raporturile juridice, sub imperiu normelor de ordine privată și al regimului permisiv stabilit de acestea.

Cum s-ar interpreta efectul de opozabilitate reglementat de art. 39 alin. 3, față de succesorul particular, în sensul în care opozabilitatea vizează și comunicarea hotărârii față de înstrăinător, astfel încât termenul de apel curge deopotrivă de la același moment atât față de înstrăinător cât și față de dobânditor, pentru că altminteri, succesorul cu titlu particular ar putea fi considerat ca aflându-se în termen pentru a ataca hotărârea, fără nicio distincție și limită.

De aici și relevanța primei întrebări:

„1. Modul de interpretare a dispozițiilor art. 31 alin. 1 lit. b din Codul de procedură civilă cu trimitere la ipotezele de transmisiune a calității procesuale în situația actelor de înstrăinare cu titlu particular, intervivos, în sensul în care calitatea procesuală se raportează și decurge strict din calitatea de parte în raportul juridic de drept material, indiferent de etapele judecării sau în etapa judecării căilor de atac interpretarea noțiunii se subsumează preluării calității de parte ca urmare a participării la judecata litigiului în primă instanță?”

Opinia instanței fiind aceea că, în principiu, în determinarea calitatea procesuală în apel nu se poate face abstracție de cadrul procesual stabilit în primă instanță.

Ca atare, fără a fi neapărat relevant când a operat transferul drepturilor deduse judecării, atâta timp cât prima instanță s-a pronunțat, apelul va putea fi exercitat doar de către părțile care au participat în primă instanță pentru că doar așa poate fi stabilit un cadrul procesual legal pentru judecarea apelului.

Odată stabilită cu prioritate componenta de natură procesuală a calității, poate fi aduse la cunoștința instanței de apel situația transferului operat pe tărâmul dreptului material și consecința transmisiunii calității procesuale astfel determinate.

A primi un apel înaintat de către o persoană care nu a avut calitatea de parte în fața primei instanțe nu poate fi justificat nici în temeiul art. 458 teza finală Cod procedură civilă, câtă vreme cazurile de legitimitate procesuală sunt excepții de strictă interpretare și trebuie prevăzute expres, or o asemenea dispoziție nu există pentru situația înstrăinătorului cu titlu particular.

Pierderea dreptului de exercita calea de atac formulată de către un succesor cu titlu particular este o consecință care se răsfrânge asupra dreptului de acces liber la instanță, ca atare, dezlegarea ce urmează a fi dată chestiunii de drept este importantă.

Cât privește cea de-a doua întrebare:

„ 2. Modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 38 – 39 Cod procedură civilă în sensul în care acestea reglementează o instituție de sine stătătoare, fără

distincția dată de calitatea părților în proces și etapa de judecată (primă instanță, respectiv căi de atac) sub rezerva dovedirii transmisiunii intervenite în cadrul raportului de drept material dedus judecării sau din contră, reținerea reglementărilor ca fiind de drept comun în materia transmisiunii calității procesuale a părților prin acte cu titlu particular, intervivos, valorificate în concret în cadrul litigiului prin mijlocirea unei forme de intervenție dintre cele reglementate de dispozițiile art. 61-79 Cod procedură civilă, în condițiile și limitele stabilite de acestea inclusiv în raport de dispozițiile aplicabile în funcție de etapele judecării (primă instanță, respectiv căi de atac)?”

Opinia instanței cu privire la această întrebare depinde de răspunsul dat primei întrebări, care ar putea conține de altfel răspunsul implicit și la a doua întrebare în situația în care dezlegarea chestiunii de drept va fi în sensul în care calitatea de parte în apel decurge strict din calitatea de parte la raportul de drept material dedus judecării.

Însă în situația în care, problema calității procesuale va fi apreciată ca determinată cu prioritate de cadrul procesual stabilit în primă instanță, se va pune problema modului de valorificare a cesiunii în cadrul apelului, sens în care, instanța înțelege să își însușească prima opinie dintre cele două expuse, apreciind că aceasta asigură o mai mare coerență în ceea ce privește aplicarea efectelor juridice ale transmiterii calității procesuale în cursul procesului, fiindcă oferă pârghiile procesuale adecvate și nuanțate fiecărei etape procesuale în care poate interveni un asemenea act de dispoziție a părților, cu respectarea atât a normelor de ordine publică, cât și a previzibilității procesului civil.

Suplimentar instanța reține o serie de contraargumente față de opiniile exprimate în doctrină în sensul că mecanismul de transmitere a calității procesuale prevăzute de art. 39 alin. 2 Cod procedură civilă reprezintă o instituție de sine stătătoare:

- Intervenția voluntară principală sau accesorie se justifică prin existența unui interes pe seama intervenientului, nefiind circumstanțiat în nicio măsură acest interes; în timp ce intervenția principală voluntară poate presupune pretinderea pentru sine a dreptului dedus judecării (printre altele), ceea ce nu conduce la o modificarea a obiectului, a cadrului procesual și poate fi calificat ca fiind exact scopul succesului cu titlu particular, prin urmare nu există nicio incompatibilitate în acest – intervenția voluntară este compatibilă cu situația în care terțul își manifestă voința în sensul de a face parte din proces
- Chemarea în judecată a altor persoane care ar putea pretinde aceleași drepturi ca și reclamantul este remediul accesibil părților inițiale ale procesului, în contextul în care poate dobânditorul poate nu își manifestă voința de a interveni;

Ipoteza contrarietății de interese dintre reclamant și acest tip de intervenient nu poate fi considerată ca un argument pentru a nu aplica această instituție situației de transmisiune a calității procesuale, pentru că nu instituie o prezumție absolută a lipsei oricărui conflict între înstrăinător și dobânditor

Chemarea în judecată a altor persoane ar putea fi o instituție deosebit de utilă întrucât permite părților din proces (luând în considerare faptul că în majoritatea situațiilor transmiterea calității are la bază o cesiune de creanță, cedentul este de cele mai multe ori reclamantul creditor) să aibă un remediu adecvat pentru ca raportul de drept procesual să fie actualizat realității imediat

ulterioare cesiunii, putând după caz combate în condiții depline de contradictorialitate pretențiile ce li se opun

Respectarea termenului de formularea a cererii de către pârâți poate fi asigurată în raport data comunicării către aceștia a împrejurării care conduce la transmiterea calității procesuale

- Argumentul în sensul că scoaterea din proces a înstrăinătorului nu este compatibilă cu formele de intervenție nu se justifică în raport de optica doctrinei care admite totuși compatibilitatea art. 39 alin. 2 cu introducerea forțată din inițiativa instanței conform art. 78 Cod procedură civilă, de vreme ce nici această din urmă formă nu reglementează în mod expres eliminarea uneia din părțile inițiale ale litigiului
- Un alt aspect invocat în sprijinul primei opinii se referă la faptul că succesorul introdus în proces este o veritabilă parte la proces în timp ce terții care intervin prin formele de intervenție de la art. 61 și următoarele nu sunt veritabile părți, or, acest argument este combătut de dispozițiile exprese ale art. 65 alin. 1 care stabilesc că intervenientul devine parte în proces după admiterea în principiu a cererii sale.

Mai mult, nu există niciun motiv pentru a nega eliminarea din proces a înstrăinătorului, ulterior admiterii în principiu a cererii de intervenție (oricare ar fi forma ei), acest lucru putându-se face cu ușurință printr-o cerere de renunțare la judecată față de acesta. În condițiile în care admitem că instituția de la 39 alin. 2 Cod procedură civilă nu reprezintă o instituție de sine stătătoare ci reglementează doar cu titlu general efectele pe care transmiterea calității procesuale le poate avea asupra procesului este evident că și părăsirea cadrului procesual de către înstrăinător se face prin mijlocirea unei instituții expres reglementate.

Opozabilitatea hotărârii față de dobânditor, reglementată de legiuitor în art. 39 alin. 3 Cod procedură civilă, operează atât în situația captării dobânditorului în cadrul procesual, cât și atunci când judecata continuă până la final între părțile inițiale, nefiind ca atare un argument în sprijinul niciuneia dintre opinii.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
D I S P U N E:**

Constată admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

"1. Modul de interpretare a dispozițiilor art. 31 alin. 1 lit. b din Codul de procedură civilă cu trimitere la ipotezele de transmisiune a calității procesuale în situația actelor de înstrăinare cu titlu particular, *intervivos*, în sensul în care calitatea procesuală se raportează și decurge strict din calitatea de parte în raportul juridic de drept material, indiferent de etapele judecătii sau în etapa judecării căilor de atac interpretarea noțiunii se

subsumează preluării calității de parte ca urmare a participării la judecata litigiului în primă instanță?

2. Modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 38 – 39 Cod procedură civilă în sensul în care acestea reglementează o instituție de sine stătătoare, fără distincția dată de calitatea părților în proces și etapa de judecată (primă instanță, respectiv căi de atac) sub rezerva dovedirii transmisiunii intervenite în cadrul raportului de drept material dedus judecării sau din contră, reținerea reglementărilor ca fiind de drept comun în materia transmisiunii calității procesuale a părților prin acte cu titlu particular, *intervivos*, valorificate în concret în cadrul litigiului prin mijlocirea unei forme de intervenție dintre cele reglementate de dispozițiile art. 61-79 Cod procedură civilă, în condițiile și limitele stabilite de acestea inclusiv în raport de dispozițiile aplicabile în funcție de etapele judecării (primă instanță, respectiv căi de atac)?”

Dispune înaintarea prezentei încheieri, la care se atașează următoarele înscrisuri, conforme cu originalul: cerere de chemare în judecată primă instanță, sentința nr., cerere de apel, înscrisuri justificative, punct de vedere apelantă.

Dispune suspendarea judecării conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă.

Fără cale de atac.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, azi, 04.03.2019.

Președinte,

Judecător,

Grefier,